

spillet en ganske ejendommelig Rolle med Hensyn til vor hele finansielle Behandlingsmaade af Sagerne. Det begyndte, som alle vide, med, at man i 1899 bevilgede 2 Millioner til Husmandslodder.

1903—04, 5 Aar efter, skulde Loven til Revision, og Regeringen mente: Vi maa jo fremad, vi maa give flere og flere Penge ud til det. Men den daværende Regering indskrænkede sig dog til at foreslaa 2¹/₂ Mill. Kr., altsaa ¹/₂ Mill. Forhøjelse. Aldrig saa snart er Forslaget kommet ned i Folketinget, før man siger: Højere op, ¹/₂ Million til! Og der blev bevilget 3 Mill. Kr. Saa gik der atter 5 Aar, og i 1908—09 foreslog Regeringen ogsaa kun ¹/₂ Mill. Forhøjelse, 3¹/₂ Mill. Kr. Da Sagen kom til Folketinget hed det: — aa, hvad, Staten har Penge nok, det er en Kasse, man blot behøver at gribe ned i: 1¹/₂ Mill. til. Og Regeringerne, Ministrene, sagde altid: Værs'god, værs'god. Det er jo saa mageløst let at være velgørende med andres Penge, og det er jo Statens Penge, der er Spørgsmaal om. Saaledes, ved blot at forlange ¹/₂ Mill. her og ¹/₂ Mill. der, kunde man udmærket gøre dette. Nu forlanger man ydermere 1 Mill. paa Landbrugsministeriets Budget i Henhold til dette ejendommelige Lovforslag for hvilket der ikke efter min Mening er anført en eneste rimelig Grund; men maaske er der ved det, at den højtærede Landbrugsminister har forlangt denne Million, tilsigtet en Slags Opfejning for ham, fordi han i Fjor, da Forslaget var under Behandling, stillede Forslag om at faa bevilget 5 Mill. Kr. og ikke naaede det. Og for den ærede Landbrugsminister, hvis største Adkomst til den høje Stilling, han beklæder, maaske er det, at han er den højtærede Konseilspræsidents Nabo i Folketinget, er det ganske naturligt at søge at faa, hvad han kan.

Men det er ikke noget Under, forekommer det mig, at man, naar man behandler Statens Finanser saaledes, maa sidde i det, som man gør; saa maa man komme til en Situation som den, vi nu ere i, med en Underbalance af utalte Millioner. Den ærede foregaaende Taler sagde, at vi havde ført en forsvarlig Finanshusholdning, og at der ikke var noget at sige til den, men det var de stærke Krav ude fra, der gjorde, at man var kommen saa dybt, som man var, og det var ikke muligt for Rigsdagen at staa imod. Dertil vil jeg sige, at det vilde være en slet Rigsdag, hvis virkelig den, der har Ansvaret, vil sige, at man ikke kan staa imod. Selvfølgelig baade kan

og vil man staa imod, altsaa den Begrundelse kan aldeles ikke erkendes for rigtig. Men naturligvis, det maa altid være Regeringen, der skal gaa i Spidsen; thi hvor udmærkede Mænd der end sidde i Folketinget — ja, mine Herrer, ogsaa i dette Ting —, og hvor overordentlig mange praktiske Kundskaber de have, en Ting mangle de — ja, jeg kan maaske ogsaa undtage de Herrer her —, det er Overblikket, den finansielle Forstand, det er det Syn, at det ikke gælder om den enkelte Bevilling, man stemmer for, men at man i det hele taget har Oversigt over, hvorledes det skal ende. Det har man forsømt, skønt vi fra vor Side og jeg selv personlig mange Gange som Ordfører har sagt: Tag Eder i Agt, det gaar ikke, paa ingen Maade, sørg for, at der kommer Balance mellem Indtægt og Udgift. Jeg glæder mig over, at jeg i saa Henseende har en allieret i den højtærede Finansminister, hvis Indsigt og Dygtighed jeg paa mange Maader erkender, idet han nylig i Folketinget har udtalt: Ja, det er netop det, vi skulle bringe det til, at hvert Aars Udgifter og Indtægter skulle balancere, at man i det givne Aar skal have de Indtægter, som svare til de Beløb, der i det samme Aar skulle gives ud. Hvorlænge er det siden, vi have kendt en saadan Tilstand? Naar Indtægterne et Aar flød rigeligt ind, syntes man, at der ingen Ende var paa Rigdommen, at man kunde gøre, hvad man vilde, kunde give efter for alle mulige Krav, som den ærede foregaaende Taler sagde. Ganske ubesindigt gjorde man det saa. Medens vi andre raadede til: Nej, spar dog, husk paa, at der kommer daarlige Tider, saa brød man sig ikke det mindste derom. Nu ere de daarlige Tider komne, og nu sidde vi der, nu have vi Smerterne.

Naar man saa kommer i en saadan Situation som den, vi nu ere komne i, er der to Ting, der ere absolut nødvendige. Det første er at dække sin Gæld. Det andet er at indrette sig paa at stille sine Indtægter og Udgifter saaledes i Fremtiden, at de kunne balancere. Vi maa have Laan, og et Laan saa stort, at vore aarlige Udgifter ville blive forøgede med saadant noget som omkring 3 Mill. Kr. Det ved den ærede Finansminister ogsaa meget godt, og han har, saa vidt man ved, ogsaa foretaget Skridt i den Henseende, men det ligger meget uklart i det mindste for mig, hvad det egentlig er, der er foregaaet, hvilke Veje det er, den ærede Minister har forsøgt. Jeg vilde gerne udbede mig Oplysninger til Tinget om, hvorledes